

Primària

Llengua 3

Programació

Unitat 10

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i acompliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

Un poble a la costa

Descripció de la unitat

El text narratiu inicial servirà de suport per a introduir el camp semàntic dels accidents geogràfics que emprarem per a presentar els continguts de la unitat.

En aquesta unitat concloem la presentació de determinants analitzant la forma i la funció dels possessius, els numerals i els indefinits.

En Ortografia mostrarem les normes ortogràfiques que regulen els usos del guionet. Un d'aquests usos el relacionarem amb els numerals que hem vist en l'apartat anterior.

En Vocabulari, conclourem l'anàlisi de la derivació que hem vist en les unitats 7, 8 i 9 identificant les paraules que conformen una família lèxica: la primitiva i les derivades d'aquesta.

Presentem un altre tipus de text de la vida quotidiana, els panells informatius, molts relacionats amb els cartells que ja vam veure en la Tasca final de la unitat 4.

En l'apartat de Literatura acabarem l'anàlisi dels recursos de la descripció literària que vam iniciar en la unitat anterior. En aquesta unitat ens centrarem en els espais.

Relacionat amb el lèxic dels accidents geogràfics i la descripció d'espais, en la Tasca, analitzarem el plànol d'una localitat.

Temporització:

Març

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Ampliar el camp semàntic dels accidents geogràfics i usar-lo.
- Conèixer la funció i la forma dels possessius, dels numerals i dels indefinits i usar-los.
- Aplicar correctament les normes ortogràfiques que regulen els usos del guionet.
- Conèixer el concepte de família lèxica i identificar les paraules que en formen una.
- Analitzar descripcions literàries d'espais.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVALUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text narratiu amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Identificació de la funció i la forma de possessius, numerals i indefinits. • Reconeixement del significat que aporten possessius, numerals i indefinits. • Realització de la concordança de possessius, numerals i indefinits amb els noms a què acompanyen. • Ús de possessius, numerals i indefinits en les produccions pròpies. • Diferenciació dels numerals cardinals i ordinals. • Escriptura correcta de numerals amb guionet. • Aplicació de la norma ortogràfica que regula la partició de paraules a final de línia per mitjà d'un guionet. • Identificació de les paraules que formen una família lèxica. • Diferenciació de la paraula primitiva i de les derivades en una família. • Anàlisi de la informació que dóna un panell informatiu. 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades els textos presentats.	1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva dels textos presentats.	2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració. 2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals. 2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.
	3. Identificar els possessius, els numerals i els indefinits i usar-los correctament.	3.1. Identifica la funció de pertinença que estableixen els possessius i els usa correctament. 3.2. Usa correctament els numerals i en diferència els cardinals dels ordinals. 3.3. Coneix els indefinits i els usa.
	4. Aplicar correctament les normes ortogràfiques que regulen l'ús del guionet.	4.1. Escriu correctament numerals amb guionet. 4.2. Partix amb guionet paraules a final de línia.
	5. Identificar les paraules que formen una família lèxica.	5.1. Comprén el concepte de família lèxica. 5.2. Classifica paraules segons la família lèxica a què pertanyen.
	6. Analitzar la forma i el contingut d'un panell informatiu i elaborar-ne.	6.1. Comprén la informació (gràfica i lingüística) d'un panell informatiu. 6.2. Elabora una panell informatiu en grup seguint unes pautes.
	7. Analitzar les característiques de la descripció literària d'un espai i elaborar-ne a partir de pautes.	7.1. Analitza la descripció literària d'un espai. 7.2. Elabora la descripció d'un espai seguint unes pautes.

<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració d'un panell informatiu. • Anàlisi de la descripció literària d'un espai. • Compleció adequada d'una descripció literària seguint unes pautes. • Interés per la lectura de textos literaris. • Identificació dels elements destacats d'un plànol. • Anàlisi d'un plànol com a mitjà per a desenvolupar la competència lingüística. • Coneixement i ús del camp semàntic dels accidents geogràfics. • Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi. • Interés per millorar el treball propi. • Respecte pel treball dels companys i les companyes. 	8. Orientar-se amb un plànol.	<p>8.1. Entén la correspondència entre els elements destacats en un plànol i la realitat.</p> <p>8.2. S'orienta en un plànol i hi assenyala recorreguts diversos.</p>
	9. Conèixer i usar el camp semàntic dels accidents geogràfics.	9.1. Coneix i usa el camp semàntic dels accidents geogràfics.
	10. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.	10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiabls (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> • Proposta de textos del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Proposta de comprensió lectora de la PD.
3.1. Identifica la funció de pertinença que estableixen els possessius i els usa correctament.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
3.2. Usa correctament els numerals i en diferencia els cardinals dels ordinals.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
3.3. Coneix els indefinits i els usa.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
4.1. Escriu correctament numerals amb guionet.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.

4.2. Partix amb guionet paraules a final de línia.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
5.1. Comprén el concepte de família lèxica.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
5.2. Classifica paraules segons la família lèxica a què pertanyen.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
6.1. Comprén la informació (gràfica i lingüística) d'un panell informatiu.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
6.2. Elabora una panell informatiu en grup seguint unes pautes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
7.1. Analitza la descripció literària d'un espai.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
7.2. Elabora la descripció d'un espai seguint unes pautes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
8.1. Entén la correspondència entre els elements destacats en un plànol i la realitat.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
8.2. S'orienta en un plànol i hi assenjala recorreguts diversos.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
9.1. Coneix i usa el camp semàntic dels accidents geogràfics.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats de "Treballa amb les paraules de la lectura". • Treball continuat al llarg de la unitat amb aquest vocabulari.
10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA. • Selecció d'activitats del Repàs trimestral del LA. • Selecció d'activitats del Repàs trimestral del QA (Torna arrere, Vocatest, Gramatest, Ortotest i Escritest, i Amb bona lletra). • Dianes i rúbriques de l'annex d'avaluació. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Reconeix el valor de la llengua com a eina de comunicació i com a objecte d'observació i anàlisi. Identifica possessius, numerals i indefinits i els usa correctament. Coneix, respecta i valora les normes ortogràfiques que regulen els usos del guionet. Forma famílies de paraules.
	Fer ús d'elements de comunicació no verbal o de diferents registres en les diverses situacions comunicatives que es pugen donar.	Comprén el significat d'icones diverses en panells informatius i plànols.
	Elaborar textos de diferents tipus de manera creativa i amb sentit literari.	Adquirix i usa vocabulari dels accidents geogràfics en contextos diversos. Expressa idees, emocions, vivències i opinions. Redacta descripcions d'espais amb sentit estètic i seguint unes pautes.
	Usar els coneixements sobre la llengua per a buscar informació i llegir textos en qualsevol situació.	S'orienta en un plànol.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.	Classifica paraules o expressions segons diversos criteris. Entén el significat quantitatiu dels determinants numerals i els usa adequadament.
	Aplicar mètodes científics rigorosos per tal de comprendre millor la realitat que ens envolta.	Entén la relació entre el que representa un plànol i la realitat i usa aquesta informació amb diverses finalitats

<i>Competència digital.</i>	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Utilitza diccionaris digitals. Consulta pàgines web relacionades amb els continguts proposats.
	Comprendre els missatges elaborats en codis diversos.	Entén les icones dels panells informatius i dels plànols.
	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	És constant en el treball. Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites. Repassa els aprenentatges del trimestre.
	Generar estratègies per aprendre en diferents contextos d'aprenentatge.	Relaciona i compara els panells informatius d'espais públics, els plànols i les descripcions d'espais.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge. Para atenció a aprendre i a memoritzar conceptes. Desenvolupa la intel·ligència espaciovistual aprenent a orientar-se per mitjà de plànols.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Mostrar disponibilitat per participar activament en els àmbits de participació establits.	Participa en les activitats proposades amb una actitud de cooperació, ajuda i enriquiment mutu.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	Respecta i fomenta els valors que deriven de les activitats plantejades i que milloren la convivència en l'aula.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.	S'interessa per acabar i presentar el treball d'una forma acurada. Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades.
	Dirimir la necessitat d'ajuda en funció de les dificultats de la tasca.	Demana ajuda per a orientar-se en un plànol si no reïx.
	Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i dels fets quotidians.	Valora la relació que s'estableix entre les descripcions literàries d'espais i els plànols i panells informatius d'espais públics.

6. TASQUES

Libre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Llegim i comprenem la lectura

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització de la lectura.
- Escoltem l'enregistrament de la lectura que acompanya el LA o en el LD.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA, de la PD i fem el treball cooperatiu de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.
- Completem amb la comprensió lectora del QA.
- Millorem la comprensió lectora amb el text i les activitats proposades en els RF.

Tasca 2: Possessius, numerals i indefinits

- Introduïm els conceptes de possessius, numerals i indefinits amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de detecció d'idees prèvies del LA.
- Presentem els conceptes de la tasca en les galetes del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: El guionet

- Introduïm les normes ortogràfiques d'ús del guionet en numerals i a final de línia amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de detecció d'idees prèvies del LA.
- Presentem els conceptes de la tasca en les galetes del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb la col·lecció «Quaderns d'ortografia» i els dictats complementaris dels RF.

Tasca 4: Família de paraules

- Introduïm el concepte de família de paraules amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem l'activitat de detecció d'idees prèvies del LA.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 5: Panells informatius

- Introduïm el concepte de panell informatiu i la seua finalitat amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA i hi reflexionem.
- Fem el treball cooperatiu de la PD que partix de l'activitat proposada en el Taller d'expressió.
- Completem l'expressió escrita amb les activitats del QA.
- Millorem la comprensió oral amb l'enregistrament i les activitats proposades en els RF.

Tasca 6: Descripció d'espais

- Introduïm el concepte de descripció d'espais amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA i hi reflexionem.
- Fem el treball de creació proposat en el Taller literari.

Tasca 7: Tasca final: el plànol

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Reflexionem sobre la importància d'orientar-se per mitjà de plànols a través a partir de les activitats del LA.
- Valorem la relació entre els plànols i les descripcions literàries d'espais i hi reflexionem.

Tasca 8: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem el treball cooperatiu proposat en la PD per a resumir els continguts de la unitat.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD. Amb l'alumnat que corresponga, també farem la de l'Avance.
- Ampliem el treball de repàs amb les activitats del QA, si no l'hem fet servir abans.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

Tasca 9: Repàs trimestral

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de repàs trimestral del LA i del LD.
- Ampliem el treball de repàs trimestral amb els tests i les activitats finals del QA.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.

- Respecte de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de transmissió d'informació com ara els plànols o els panells informatius d'espais públics.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns d'activitats, complementaris al llibre de l'alumnat.
- Els quaderns 5 i 6 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Les activitats d'ampliació i de reforç incloses en la proposta didàctica.
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, prova d'avaluació per a la unitat, un treball de comprensió lectora sobre un text expositiu, una fitxa per a millorar la comprensió oral i dos dictats més per a reforçar els continguts ortogràfics de la unitat.

Altres materials

- *Descens al barranc del Diable*. Víctor Raga. Ed. Bromera.
- *Diccionari valencià. Primària*. Ed. Vox.
- Recursos lèxics per a ampliar el vocabulari oferits en la proposta didàctica.
- Recursos literaris complementaris oferits en la proposta didàctica.
- La caixa dels contes. Materials per a desenvolupar la creativitat i la imaginació dels infants per mitjà de la invenció i l'escenificació de narracions.
- Bingo ortogràfic.
- Mural de les normes ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i el text del Racó literari.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
 - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
 - Dos enregistraments de cada dictat proposat en el llibre de text, un llegit a velocitat normal i un altre llegit més lentament per a usar-lo en el moment del dictat.
 - L'enregistrament del text del Racó literari per a treballar-lo.
 - Activitats interactives sobre possessius i numerals i les famílies lèxiques.
- Diccionaris digitals.
- Arran del treball de la Tasca final i de l'apartat d'Expressió podem visitar webs en què es mostren plànols per a practicar-hi l'orientació.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiables).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?